

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

01 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 22 mai 2018, în cauza penală în privința lui

*Constantinov Iuri Xxxxx, născut la
xx.xx.xxxx, originar și locuitor în Xxxxx*

și

*Voinschii Andrei Xxxxx, născut la
xx.xx.xxxx, originar și locuitor în Xxxxx,*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 08.08.2017 - 15.02.2018;

Instanța de apel: 22.03.2018 - 22.05.2018;

Instanța de recurs: 12.07.2018 - 01.08.2018;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 15 februarie 2018, *cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală*, a fost încetat procesul penal privind învinuirea lui Constantinov Iuri și Voinschii Andrei de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, în legătură cu vârsta minoră.

În conformitate cu art. 53 Cod penal, Constantinov Iuri a fost liberat de răspunderea penală și în baza art. 54, 104 Cod penal, a fost transmis sub supravegherea mamei Constantinova Svetlana.

Voinschii Andrei în temeiul art. 53 Cod penal, de asemenea a fost liberat de răspundere penală și în baza art. 54, 104 Cod penal, a fost transmis sub supravegherea părinților Voinschii Ivan și Voinscaia Tatiana.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut ca fiind constatate următoarele circumstanțe de fapt:

În noaptea de 30 spre 31 martie 2017, ora precisă de către OUP nefiind stabilită, minorul Constantinov Iuri împreună și după acordul prealabil cu minorul Voinschii Andrei și o altă persoană, în a cărei privință cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, urmărind scopul comun de sustragere pe ascuns a bunului altei persoane, ilegal au pătruns în încăperea Muzeului de moștenirea culturală din or.

Taraclia, amplasat în or. Xxxxx, str. Xxxxx, xx, prin una din ferestre, prealabil scoțând sticla de la fereastra dată, de unde au sustras pe ascuns obiecte din lut în cantitate de 7 bucăți: automobil 1 buc. cu valoarea de 8 lei; elefant mic 2 buc. cu valoarea de 30 lei/ $2 \times 15 = 30$ lei; elefant 1 buc. cu valoarea de 8 lei; rechin 1 buc. cu valoarea de 10 lei; șarpe 1 buc. cu valoarea de 5 lei; cățel 1 buc. cu valoarea de 5 lei; agrafa de mâna a doua pentru damă cu valoarea restantă de 8 lei; clește plat de culoare galbenă-neagră cu valoarea restantă de 36 lei; nasturi „Nasture military cu steluță cu cinci colțuri” 23 buc., cu valoarea totală de 115 lei/ $23 \times 5 = 115$ lei, de pe vitrina din sala de expoziție - insigne și medalioane în cantitate de 462 buc. enumerate în rechizitoriu; insigne și medalioane de denumirea nestabilită în cantitate de 195 buc. în valoarea totală de 2 925 lei / $195 \times 15 = 2925$ /; 2 cuțite de baionetă vechi de la armă din primul război mondial (cuțit și baionetă cu cutie de model M1895 cu valoare de 600 lei; cuțit de baionetă fără cutie de model M 98 confecționat în anul 1937 cu valoarea de 100 lei) și fragmentul de la sabia cu valoarea de 2500 lei; 6 buc. de medalioane de memorie a orașelor - Gloriei din al doilea război mondial, și anume: „Н.Ф. Гастелло” cu valoare de 40 lei; „Монумент Победы Минск” cu valoare de 40 lei; „Брестская крепость-герой” cu valoare de 20 lei; „Хатынь” cu valoare de 30 lei; „Курган Славы” cu valoare de 30 lei; și medalion de memorie „175 лет Тараклия” cu valoare de 50 lei, în total în valoarea totală de 8 599,75 lei, aparținute Muzeului de moștenire culturală a or. Taraclia și ventilator de încălzire de model „Saturn” de culoare cenușie cu valoarea restantă de 180 lei, aparținut lui Culinski Valentin Constantin, anul nașterii 19.06.1948, domiciliat al or. Taraclia, str. Lesnaia, 6/411, după ce cu cele sustrase s-au ascuns de la fața locului, cauzând Muzeului de moștenire culturală din or. Taraclia, prin acțiunile lor ilicite intenționate prejudiciu material în suma totală de 8 599,75 lei, și lui Culinski Valentin Constantin prejudiciul material în sumă de 180 lei.

Acțiunile lui Constantinov Iuri și Voinschii Andrei au fost încadrate în prevederile art. 186 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, conform indicilor: *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de două sau mai multe persoane.*

3. Sentința instanței de fond a fost atacată cu apel de către procuror care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea respingerii solicitării privind încasarea cheltuielilor judiciare și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încasarea în mod solidar de la Constantinov Iuri și Voinschii Andrei cheltuielile judiciare suportate de stat pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă totală de 4 200 lei.

În motivarea apelului procurorul indică că cheltuielile judiciare sunt suportate de stat numai dacă persoana, care urma să achite cheltuielile date, corespunde condițiilor expuse în art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală, însă ținând cont că inculpații nu corespund nici unei condiții care ar justifica eliberarea lor de la plata cheltuielilor judiciare, fiind recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186

alin. (2) lit. b), c) Cod penal, aceștia urmează să achite cheltuielile pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 4 200 lei.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 22 mai 2018, s-a respins ca nefondat apelul declarat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Colegiul judiciar a reținut că încadrarea juridică a faptei comise și vinovăția inculpaților nu se contestată de către procuror, acesta nefiind de acord cu respingerea de către instanța de fond a încasării din contul inculpaților în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizelor judiciare în mărime de 4 200 lei.

Verificând legalitatea și temeinicia sentinței, Colegiul judiciar a considerat că instanța de fond, corect a apreciat că în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de instanța de judecată, la solicitarea acuzatorului de stat, iar expertiza judiciară a fost ordonată de către organul de urmărire penală în vederea constatării circumstanțelor de o importanță primordială pentru justa soluționare a cauzei și stabilirea adevărului respectiv, plățile necesare pentru efectuarea acestora vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat, cât și faptul că în cadrul cercetării judecătorești nu a fost prezentată informația despre veniturile inculpaților minori și a părinților lor.

Totodată, Colegiul a menționat că instanța de judecată pronunțând sentința din 15 februarie 2018, în dispozitiv a omis să se expună asupra solicitării procurorului, privind încasarea cheltuielilor judiciare, necătând la faptul că în partea motivată s-a expus pe marginea acestei solicitări, însă instanța de apel nu a găsit motive serioase care ar denatura sentința atacată și care ar genera necesitatea de a o casa, în acest sens indicând că conform art. 249 alin. (1) Cod de procedură penală, erorile materiale evidente din cuprinsul unui act procedural se corectează de însuși organul de urmărire penală, de judecătorul de instrucție sau de instanța de judecată care a întocmit actul, la cererea celui interesat ori din oficiu.

Potrivit art. 250 Cod de procedură penală, prevederile art. 249 se aplică și în cazul în care organul de urmărire penală, judecătorul de instrucție sau instanța de judecată, ca urmare a unei omisiuni vădite, nu s-a pronunțat asupra sumelor pretinse de martori, experți, interpreți, traducători, apărători, asupra restituirii obiectelor, corpurilor delictive sau a ridicării măsurilor asiguratorii, precum și a altor măsuri.

Respectiv, neexpunerea în dispozitivul sentinței de către instanța de fond în privința cheltuielilor de judecată constituie temei de a se adresa în instanța de judecată în baza art. 250 Cod de procedură penală.

Colegiul a mai notat că prima instanță corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea procurorului privind încasarea în mod solidar de la Constantinov Iuri și Voinschii Andrei a sumei de 4 200 lei, care constă din valoarea efectuării expertizelor judiciare, or solicitantul efectuării acestor expertize este organul de urmărire penală în persoana IP Taraclia. Prin urmare, obligația de suportare a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei o poartă anume statul RM în persoana organului de urmărire

penală al IP Taraclia ca solicitant

Instanța a mai reiterat că prin prisma art. 227 alin. (1), (3) Cod de procedură penală, încasarea cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizei se face din contul mijloacelor bugetului de stat, deoarece în sarcina statului este de a dovedi vinovăția celor imputate în acțiunile inculpaților, prin urmare nu pot fi puse pe seama inculpaților încasarea cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizelor dactiloscopice.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care invocând prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încasarea în mod solidar de la Constantinov Iuri și Voinschii Andrei în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 4 200 lei.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Procurorul indică ca temei de drept pentru casarea deciziei recurate pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, însă de fapt recurentul invocă dezacordul cu soluția instanței de apel privind respingerea încasării de la inculpați a cheltuielilor de judecată în mărime de 4 200 lei, pentru efectuarea expertizelor dactiloscopice nr. 34/12/3/-R-160 din 26.05.2017 și nr. 34/12/5-R-125 din 12.06.2017.

La judecarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 229 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală, care stipulează că *cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului și instanța poate elibera de aceste cheltuieli, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.*

Concomitent, soluția instanței de apel este susținută și de prevederile art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală, adică cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Colegiul menționează că, argumentele invocate de către recurent în susținerea solicitării înaintate sunt neîntemeiate, deoarece cheltuielile judiciare au fost suportate pentru efectuarea expertizelor dactiloscopice nr. 34/12/3/-R-160 din 26.05.2017 și nr. 34/12/5-R-125 din 12.06.2017, or art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prevede expres că, *expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză, iar alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală (în vigoare la momentul efectuării expertizei)*

stipula că, *plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat.*

Mai mult ca atât, dispozițiile alin. (3), art. 75 al Legii nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, expres stabilește că „*în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală*”, la caz, ordonatorul expertizei fiind organul de urmărire penală și nu partea apărării, prin urmare, instanțele de fond corect au ajuns la concluzia de a nu încasa din contul inculpaților cheltuielile judiciare solicitate de acuzatorul de stat.

În urma celor expuse, Colegiul penal nu a constatat prezența erorii de drept invocată de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, iar solicitările recurentului nu au suport legal, prin urmare soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată, iar recursul declarat este inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 22 mai 2018, în cauza penală în privința lui Constantinov Iuri și Voinschii Andrei, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 29 august 2018.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun